

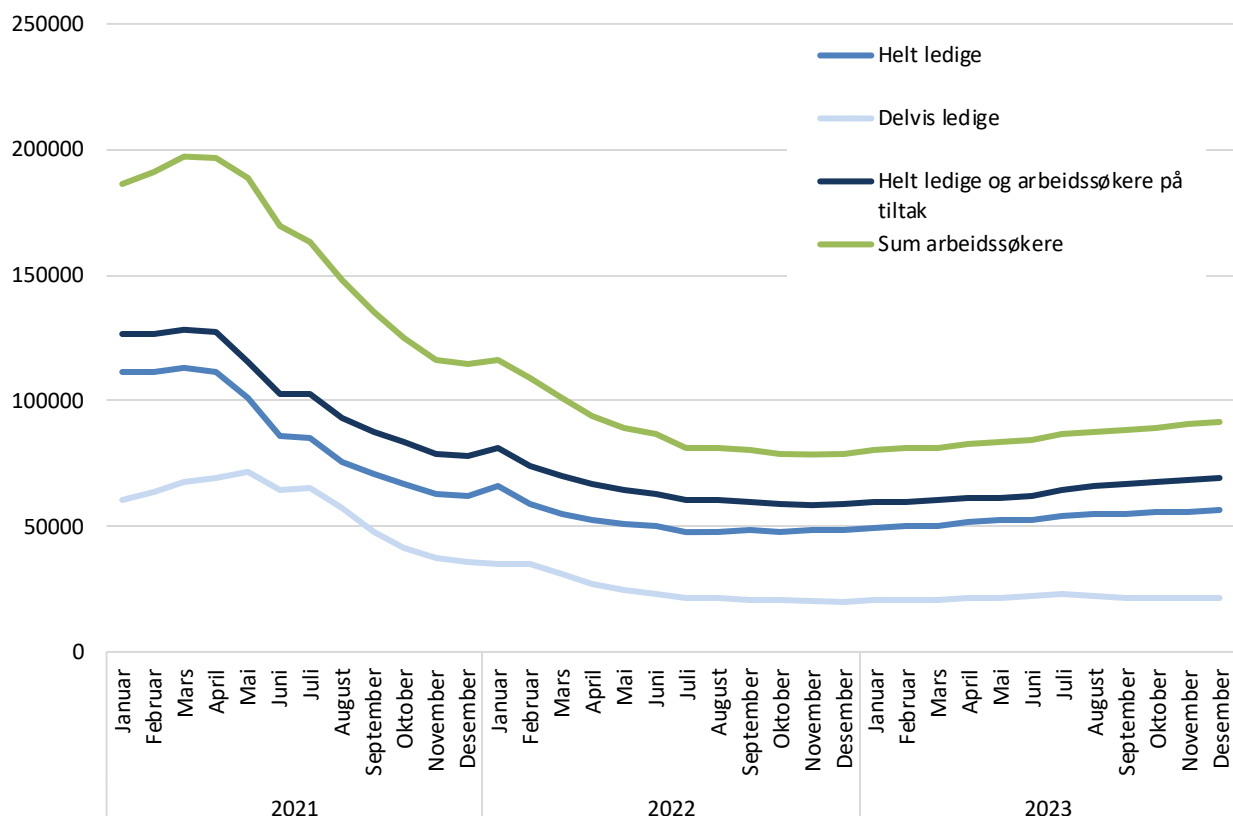
Arbeidsmarkedet nå – desember 2023

«Arbeidsmarkedet nå» er et månedlig notat fra Analyseeksjonen i Arbeids- og velferdsdirektoratet. Notatet er skrevet av Kristian Harald Myklathun, Kristian.myklathun@nav.no, 21. desember 2023.

Arbeidsledigheten fortsetter å øke

Antallet helt ledige økte med 400 personer fra november til desember, mens summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak (bruttoledigheten) økte med 6000 personer, ifølge sesongjusterte tall (figur 1). Antallet delvis ledige var uendret. Samlet økte antallet arbeidssøkere registrert hos NAV (helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak) med 700 i desember.¹

Figur 1. Antall personer registrert som helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige, bruttoledighet og summen av arbeidssøkere. Sesongjusterte tall. Januar 2021 – desember 2023

Kilde: NAV

Arbeidsledigheten har økt gradvis gjennom 2023, men er fortsatt på et lavt nivå i et historisk perspektiv. Sammenlignet med utgangen av 2022, er det nå 7 800 flere helt ledige (sesongjustert). Inkluderer vi arbeidssøkere på tiltak og delvis ledige er økningen på 12 000 personer siden

¹ Antallet arbeidssøkere totalt og de ulike undergruppene blir sesongjustert hver for seg. Hver enkelt undergruppe kan ha ulike sesongmønstre, og det kan være perioder der mange går fra helt arbeidsledig til delvis arbeidsledig eller motsatt. Dette fører til at en addering av de ulike sesongjusterte komponentene ikke nødvendigvis gir samme resultat som når en sesongjusterer totalen.

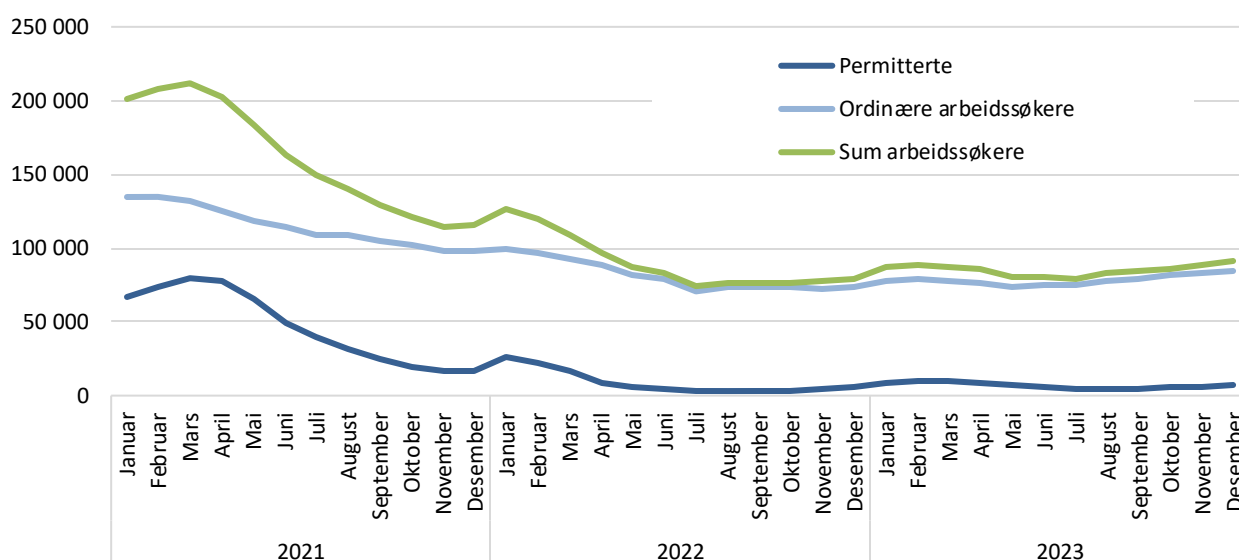
årsskiftet. Økningen har vært størst for personer uten registrert yrkesbakgrunn og innen bygge- og anleggsarbeid.

Ved utgangen av desember var 55 400 personer registrert som helt arbeidsledige hos NAV (ikke sesongjustert). Det tilsvarer 1,9 prosent av arbeidsstyrken. Bruttoarbeidsledigheten, som er summen av helt arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak, var på 68 600 personer, eller 2,3 prosent av arbeidsstyrken. I tillegg var 23 200 personer registrert som delvis arbeidsledige, noe som utgjør 0,8 prosent av arbeidsstyrken. Til sammen var 91 800 personer registrert som arbeidssøkere hos NAV, noe som tilsvarer 3,1 prosent av arbeidsstyrken.

Flere permitterte

Ved utgangen av desember var det registrert 7 800 permitterte arbeidssøkere hos NAV, noe som utgjør 0,3 prosent av arbeidsstyrken (figur 2). Dette er en økning på 1 400 fra november (ikke sesongjustert), og 2 000 flere enn på samme tid i fjor. 2 100 av de permitterte har yrkesbakgrunn fra bygg og anlegg, mens 1 500 har bakgrunn fra industriarbeid og 900 fra ingeniør- og ikt-fag.

Figur 2. Antallet arbeidssøkere fordelt på permitterte og ordinære (ikke-permitterte) arbeidssøkere. Januar 2021 – desember 2023. Ikke justert for sesongvariasjoner

Kilde: NAV

Noe flere av nye arbeidssøkere

I løpet av desember registrerte 12 000 nye arbeidssøkere seg hos NAV. Justert for normale sesongvariasjoner tilsvarer det om lag 780 per virkedag. Antallet nye arbeidssøkere har økt noe så langt i år, og er på et høyere nivå enn i fjor. 31 prosent av de nye arbeidssøkerne i desember oppgir at de har mistet eller kommer til å miste jobben som grunn til at de registrerer seg som arbeidssøkere. 24 prosent svarer at er permittert eller kommer til å bli permittert, mens ytterligere 9 prosent svarer at de er usikre på jobbsituasjonen sin.

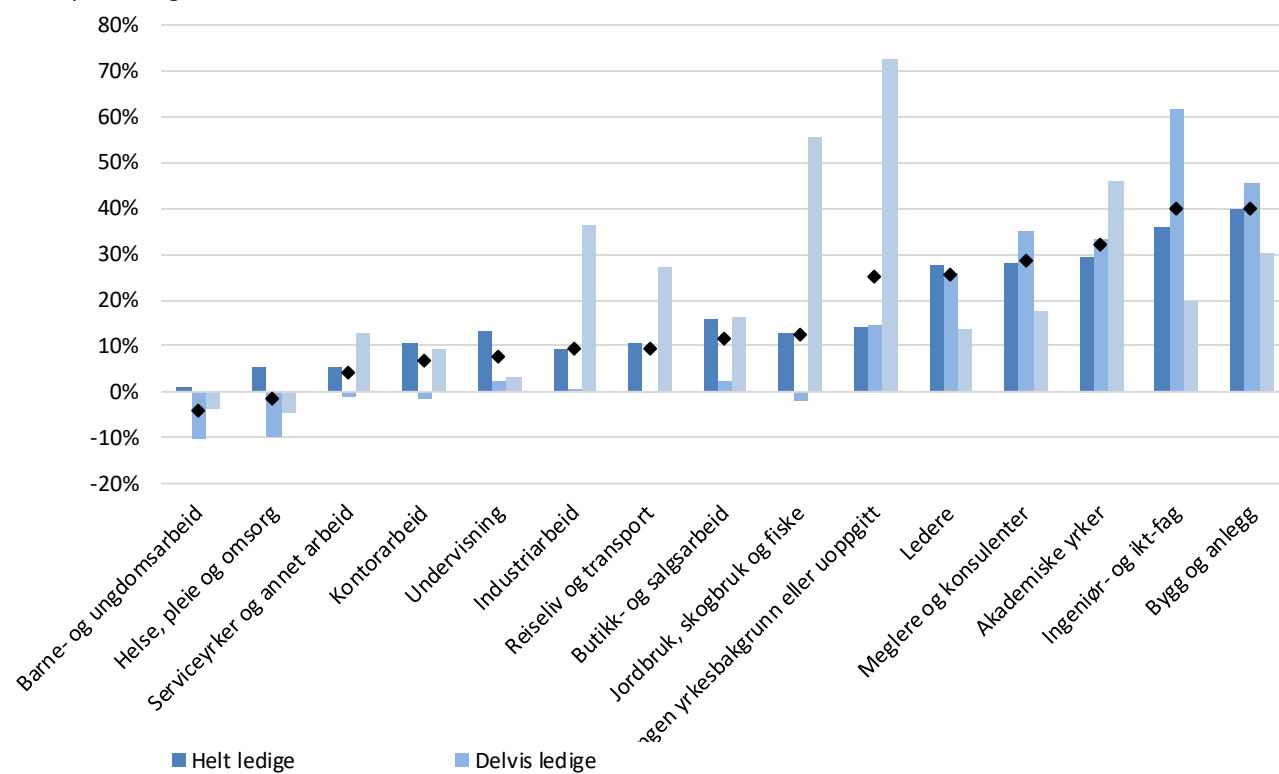
Flere arbeidssøkere innen bygg og anlegg

Den siste måneden har antallet arbeidssøkere økt mest for personer fra bygge- og anleggsarbeid, fulgt av personer med bakgrunn fra ingeniør- og IKT-fag. I disse gruppene har det blitt henholdsvis 200 og 100 flere ledige den siste måneden, justert for normale sesongvariasjoner.

Sammenlignet med desember i fjor har antallet arbeidssøkere økt mest innen bygge- og anleggsarbeid (40 %), for personer med bakgrunn fra ingeniør- og ikt-fag (40 %), og for personer med bakgrunn fra akademiske yrker (32 %) (figur 3). To yrkesgrupper har færre arbeidssøkere enn for ett år siden, og den prosentvise nedgangen er størst innen barne- og ungdomsarbeid (-4 %).

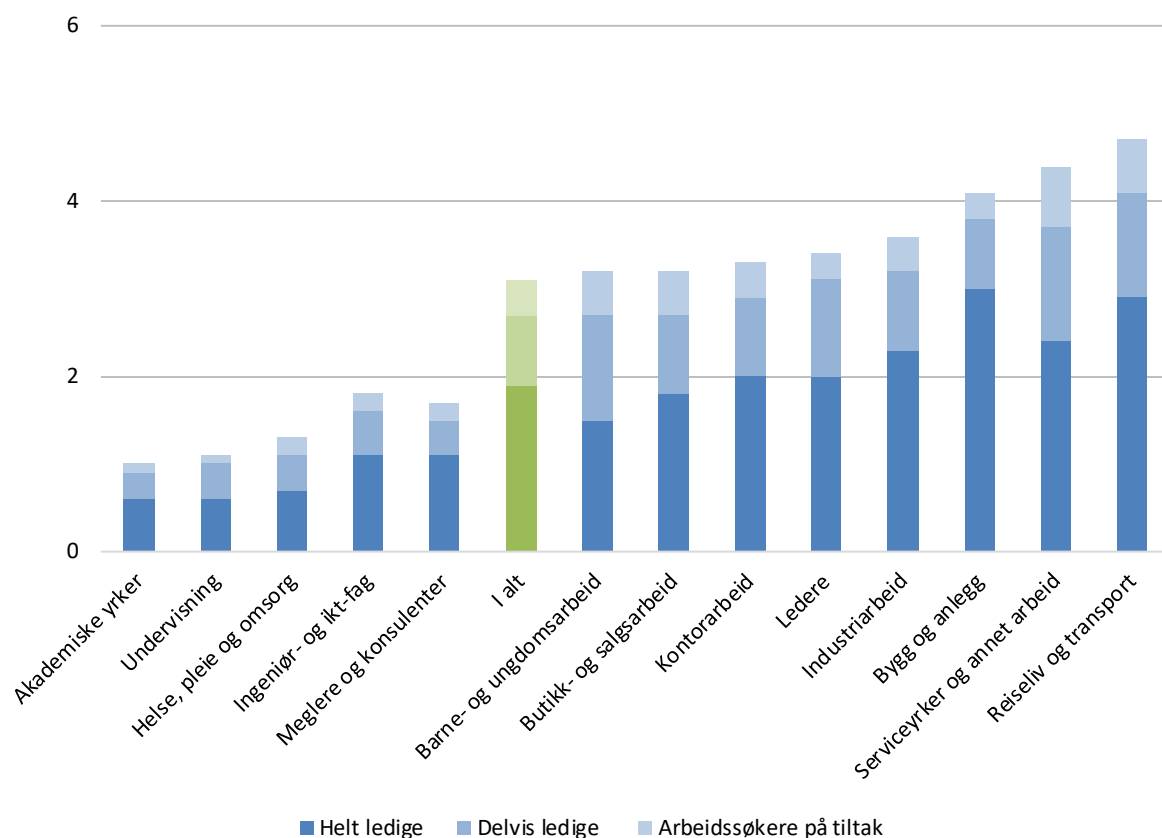
Ved utgangen av desember var andelen arbeidssøkere høyest innen reiseliv og transport, samt serviceyrker og annet arbeid, med henholdsvis 4,6 og 4,4 prosent av arbeidsstyrken (figur 4). Andelen arbeidssøkere var lavest innen akademiske yrker, med 1,0 prosent.

Figur 3. Endring i antallet arbeidssøkere, fordelt på helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter yrkesbakgrunn. Desember 2022 –desember 2023

Kilde: NAV

Figur 4. Prosent av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter yrkesbakgrunn.² Desember 2023.

Kilde: NAV

Bygg og anlegg

Bygg og anlegg er den vanligste yrkesbakgrunnen blant arbeidssøkere med registrert yrkesbakgrunn (figur 5). Ved utgangen av desember var 10 200 personer med denne yrkesbakgrunnen registrert som helt arbeidsledig, delvis arbeidsledig eller arbeidssøker på tiltak. Antallet arbeidssøkere med denne yrkesbakgrunnen har økt med 2 900 personer (40 %) siden desember i fjor, og dette er yrkesgruppen hvor ledigheten har økt mest. Økningen er størst for snekkere og tømrere (1 400), fulgt av gruppen andre bygningsarbeidere (1 000 flere).

Serviceyrker og annet arbeid

Ved utgangen av desember hadde 9 900 arbeidssøkere bakgrunn fra et yrke i denne gruppen, hvorav 4 000 hadde bakgrunn innen rengjøringsyrker. Sammenlignet med desember i fjor har antallet arbeidssøkere økt med 400 personer (4 %). Antallet arbeidssøkere økte mest for yrker innen kunst, sport og kultur, samt rengjøring, med 300 flere arbeidssøkere enn for ett år siden for begge gruppene. Samtidig er det 300 færre arbeidssøkere innen samlegruppen «annet arbeid».

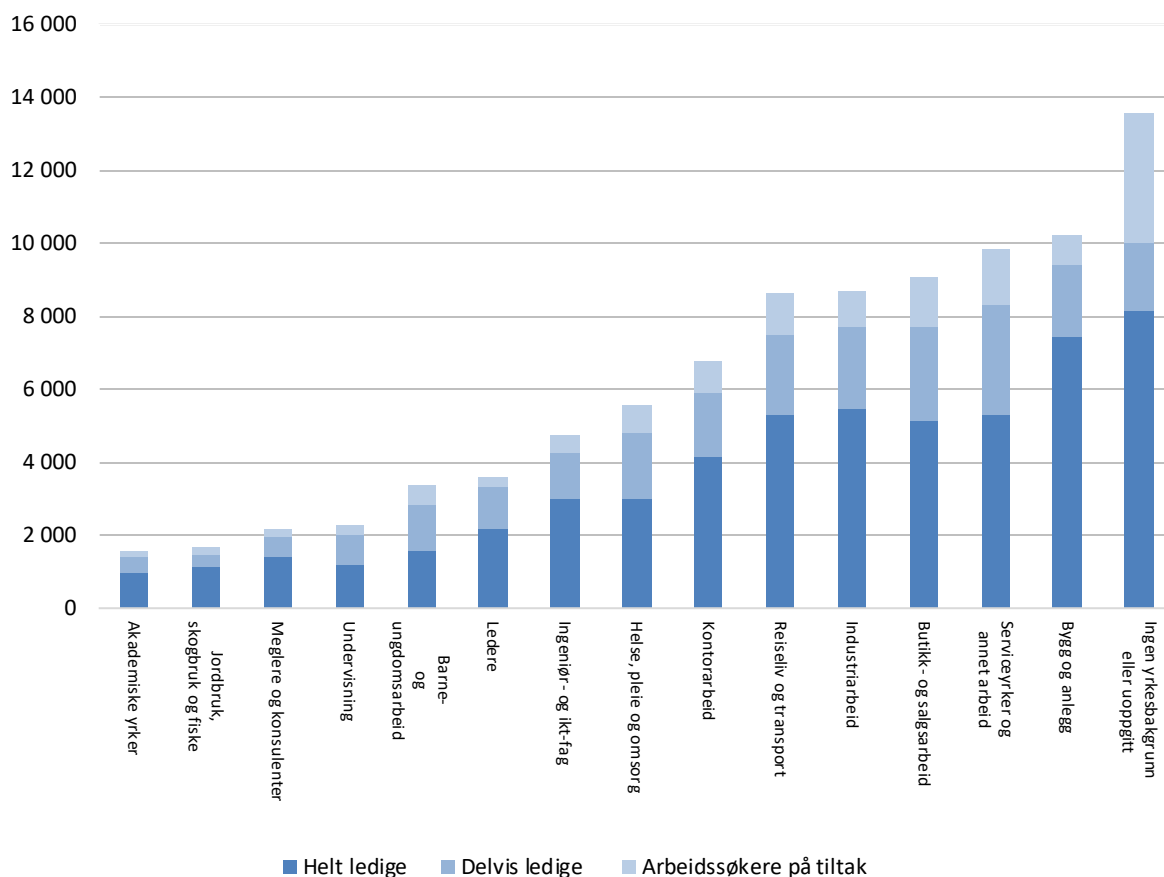
Butikk- og salgsarbeid

Personer med bakgrunn fra butikk- og salgsarbeid utgjør den tredje største yrkesgruppen blant arbeidssøkerne som har registrert en yrkesbakgrunn. 9 100 personer med denne yrkesbakgrunnen var registrert som arbeidssøkere ved utgangen av desember. Av disse har 5 200 personer bakgrunn

² På grunn av overgang til nye tall for arbeidsstyrke er ikke yrkesgruppen jordbruk, skogbruk og fiske inkludert i denne figuren. Se «spesielle forhold» for nærmere informasjon.

fra butikkarbeid, mens 3 900 har bakgrunn fra annet salgsarbeid. Siden desember i fjor ha det blitt 1 000 (12 %) flere arbeidssøkere med bakgrunn fra butikk- og salgsarbeid.

Figur 5. Antall personer registrert som helt arbeidsledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledige hos NAV. Etter yrkesbakgrunn. Desember 2023

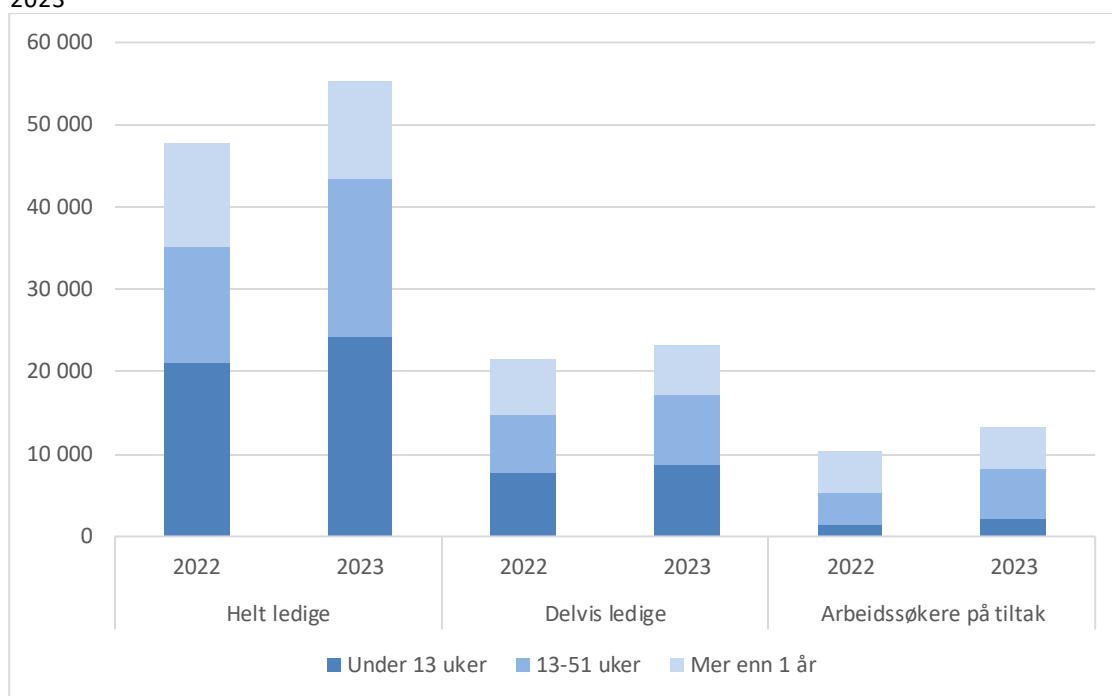

Kilde: NAV

Tre av fire har vært arbeidssøkere under ett år

68 900 personer har vært registrert som arbeidssøkere hos NAV i under ett år, noe som utgjør 75 prosent av arbeidssøkerne. 57 prosent av arbeidssøkerne har vært registrert i mindre enn seks måneder. Sammenlignet med desember i fjor er det nå 13 700 flere som har vært arbeidssøkere i under ett år. Samtidig er det 1 600 færre som har vært arbeidssøkere i over ett år.

Figur 6. Antall arbeidssøkere fordelt på arbeidssøkerstatus og arbeidssøkervarighet. Desember 2022 og desember 2023

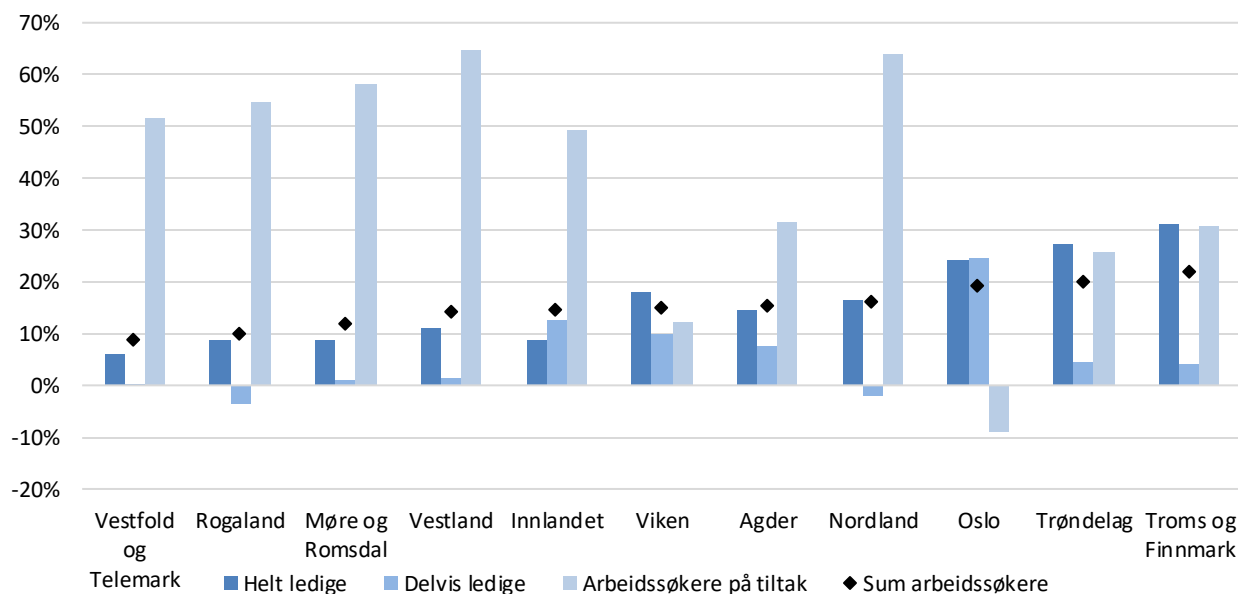
Kilde: NAV

Størst økning i Oslo og Troms og Finnmark

Justert for normale sesongvariasjoner økte antallet arbeidssøkere i alle fylker fra november til desember. Den relative økningen var størst i Møre og Romsdal, med tre prosent.

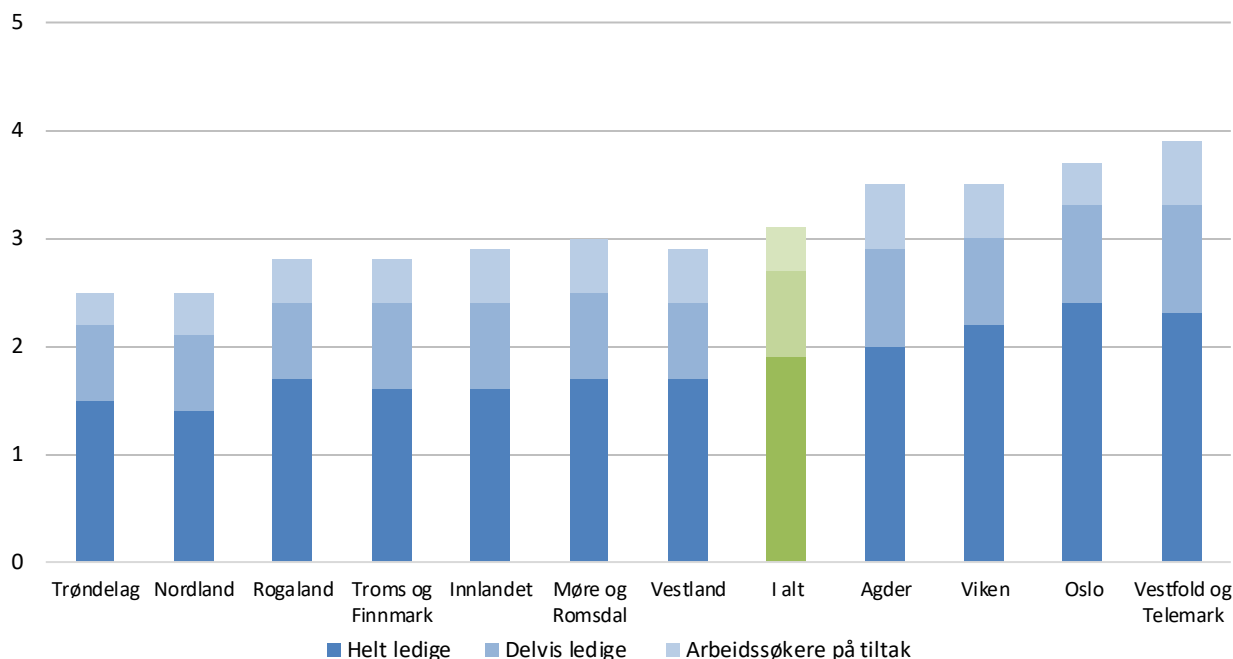
Sammenlignet med desember i fjor har antallet arbeidssøkere økt i alle fylker (figur 7). Økningen er størst i Troms og Finnmark samt Trøndelag, med henholdsvis 22 og 20 prosent. Andelen arbeidssøkere er høyest i Vestfold og Telemark, hvor 3,9 prosent av arbeidsstyrken er registrert som arbeidssøkere hos NAV (figur 8). Trøndelag har lavest andel, med 2,5 prosent.

Figur 7. Endring i antallet arbeidssøkere, fordelt på helt arbeidsledige, delvis arbeidsledige og arbeidssøkere på tiltak. Etter fylke. Desember 2022–desember 2023

Kilde: NAV

Figur 8. Prosent av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledige, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledige hos NAV. Etter fylke. Desember 2023

Kilde: NAV

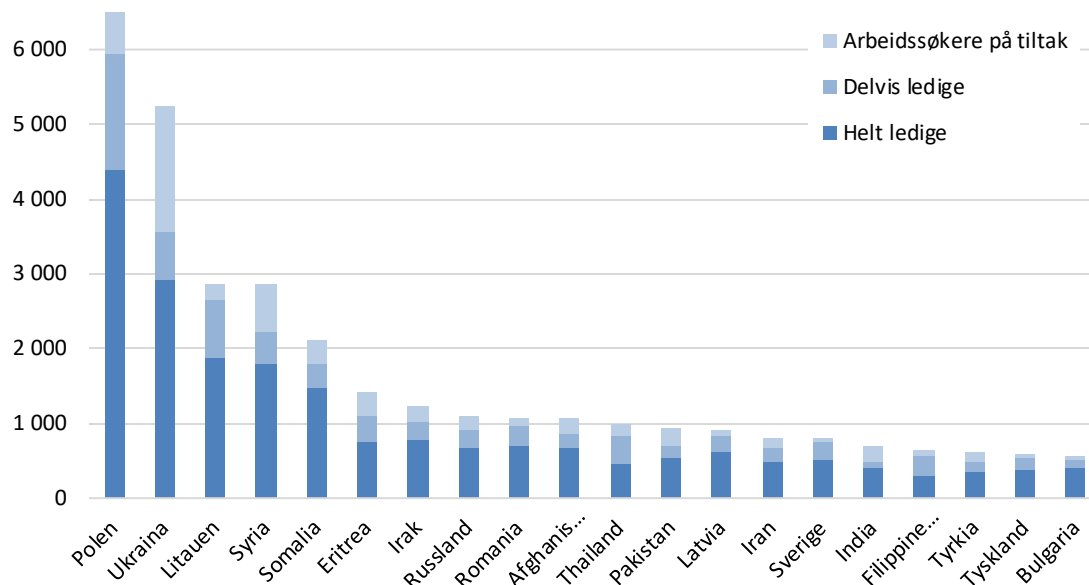
Nesten halvparten av arbeidssøkerne har innvandrerbakgrunn

48 prosent av de som er registrert som helt ledige, delvis ledige eller arbeidssøkere på tiltak ved utgangen av desember er innvandrere³, noe som utgjør 44 100 personer. Sammenlignet med desember i fjor har antallet arbeidssøkere med innvandrerbakgrunn økt med 8 600 personer (24 %), mens antallet arbeidssøkere uten innvandrerbakgrunn har økt med 3 500 personer (8 %).

Figur 9 viser de 20 vanligste fødelandene blant arbeidssøkende innvandrere. Personer fra disse 20 landene utgjorde 75 prosent av arbeidssøkerne med innvandrerbakgrunn. Ved utgangen av desember er Polen (6 500), Ukraina (5 200) og Syria (2 900) de tre største gruppene. Antallet arbeidssøkere fra Ukraina har økt betydelig det siste året, og det er ikke lenger siden enn i september i fjor at Ukraina ikke var blant de 20 vanligste fødelandene blant arbeidssøkere med innvandrerbakgrunn. Økningen henger naturlig nok sammen med økningen i antall asylsøkere fra Ukraina etter at krigen startet i fjor.

³ Fra 2022 bruker NAV opplysninger mottatt fra SSB til å definere *innvandrere* i arbeidsmarkedsstatistikken. Dermed følges [definisjonen SSB bruker for innvandrere](#). Se punkt 4.2.9 i [Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no](#) for nærmere informasjon.

Figur 9. Antall innvandrere registrert som helt ledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis ledig hos NAV, etter fødeland. De 20 vanligste fødelandene er vist. Desember 2023

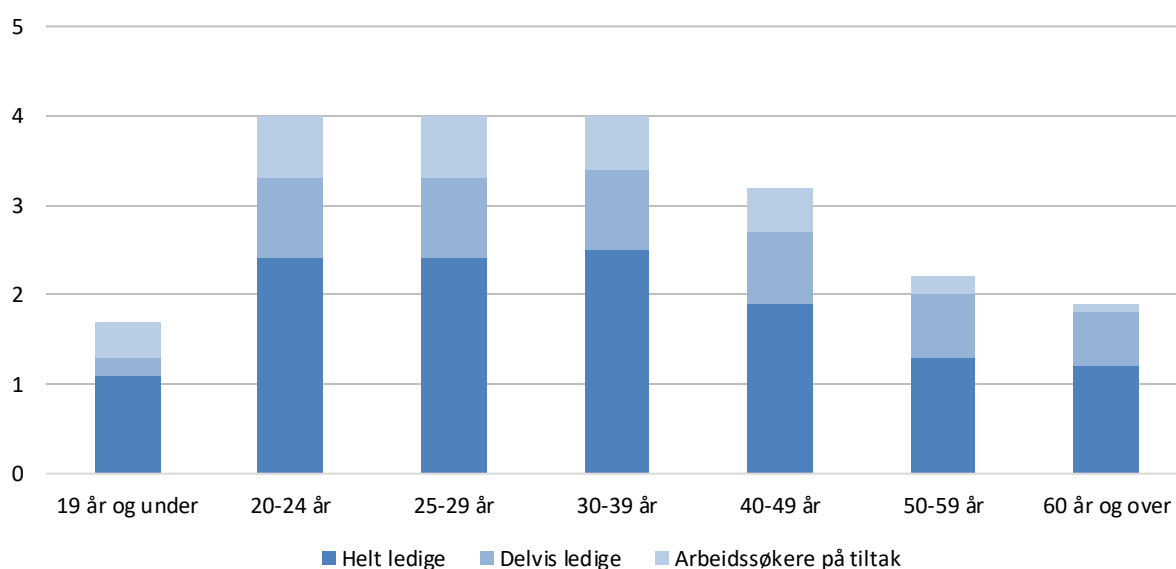
Kilde: NAV

Høyest ledighet for unge

Andelen arbeidssøkere er høyest blant personer i alderen 20-29 år, hvor 4,0 prosent av arbeidsstyrken er registrert som arbeidssøkere. Andelen arbeidssøkere er lavest for de under 20 år og de som er 60 år eller eldre, med henholdsvis 1,7 prosent og 1,8 prosent (figur 10).

Den siste måneden har antallet arbeidssøkere gått opp eller holdt seg stabilt for de fleste aldersgrupper, justert for normale sesongvariasjoner. Den største relative økningene var blant personer under 20 år, med 3 prosent flere arbeidssøkere. Antallet arbeidssøkere går ned med 1 prosent i aldersgruppen 20-24 år.

Figur 10. Andel av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøkere på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter alder. Desember 2023

Kilde: NAV

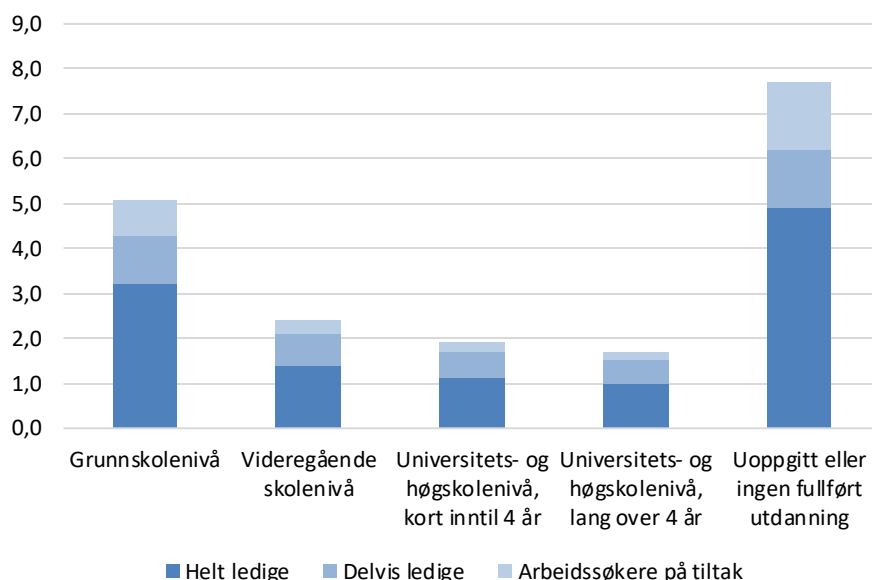

En av tre arbeidssøkere har ikke fullført videregående opplæring

Arbeidsledigheten er høyest for personer med kun grunnskole eller uten registrert utdanning (figur 11). For disse gruppene var henholdsvis 5,1 og 7,7 prosent av arbeidsstyrken registrert som arbeidssøkere hos NAV ved utgangen av desember.⁴ Det er mer enn dobbelt så høy andel som for de med fullført videregående eller høyere utdanning. Andelen er lavest for de som har fullført mer enn fire års høyere utdanning, hvor 1,7 prosent av arbeidsstyrken er registrert som arbeidssøkere hos NAV.

De med grunnskole eller videregående som høyeste utdanning utgjør de største gruppene av arbeidssøkerne i antall personer. En av tre arbeidssøkere i desember stod med grunnskole som høyeste fullførte utdanning (27 300 personer). Inkluderer vi de med ukjent eller ingen fullført utdanning utgjør de to gruppene 47 prosent av arbeidssøkerne. 26 000 personer hadde videregående som høyeste fullførte utdanning.

Figur 11. Andel av arbeidsstyrken registrert som helt arbeidsledig, arbeidssøker på tiltak eller delvis arbeidsledig hos NAV. Etter fullført utdanningsnivå. Desember 2023

Kilde: NAV

Fortsatt høy etterspørsel etter arbeidskraft

I løpet av desember ble det registrert 25 400 nye ledige stillinger på arbeidsplassen.no. Det tilsvarer 2 000 nye stillinger per virkedag, justert for sesongvariasjoner. Sammenlignet med desember i fjor har antallet ledige stillinger per virkedag gått noe ned, men antallet ledige stillinger er fortsatt på et høyt nivå sammenlignet med årene før pandemien. Det ble lyst ut flest ledige stillinger innen helse, pleie og omsorg (7 700), samt butikk- og salgsarbeid (2 100) i desember. Sammenlignet med desember i fjor er det færre nye ledige stillinger innen ni yrkesgrupper, mens fem yrkesgrupper har flere nye ledige stillinger. Nedgangen er størst for undervisning (-27 %) og bygg og anlegg (20 %). Stillinger med ingen eller uoppgitt yrkesbakgrunn har størst økning siden desember i fjor (99 %), etterfulgt av barne- og ungdomsarbeid (62 %).

⁴ Fram til 2022 fordelte NAV arbeidssøkere etter høyeste påbegynte utdanningsnivå. Fra 2022 benytter NAV opplysninger fra SSB til å definere utdanning. Dermed bruker vi [definisjonen SSB bruker på utdanning](#). Se punkt 4.2.10 i [Om statistikken - Arbeidssøkarar - nav.no](#) for mer informasjon.

Spesielle forhold

Delvis ledige

En gjennomgang av data fra meldekortene de arbeidsledige sender inn til NAV, viser at om lag 17 prosent av de delvis ledige har arbeidet mer enn 35 timer i gjennomsnitt de siste to ukene. Andelen i desember 2023 er på samme nivå som i desember 2022. Dette vil både være personer som har skiftende arbeidstid og personer som er tilbake i arbeid, men som fremdeles sender inn meldekort. Antallet delvis ledige kan dermed være noe for høyt i statistikken til NAV. For nærmere forklaring om øvrige endringer, se [Om statistikken](#).

For nærmere forklaring om andre endringer, se [Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no](#)

Arbeidsstyrke

Til og med 2021 har NAV benyttet arbeidsstyrketall basert på SSBs arbeidskraftsundersøkelse (AKU). Fra 2022 ble dette endret til registerbaserte tall fra SSB, kombinert med tall på registrerte arbeidssøkere fra NAV. For arbeidsstyrken fordelt på yrke ble grunnlaget endret fra sysselsatte til lønnstakere. Dette fører blant annet til at arbeidsstyrken for yrkesgruppen «Jordbruk, skogbruk og fiske» blir for liten og ikke kan benyttes. Dette tallet er derfor stjernet ut i rapportene.

Se punkt 4.2.7 og kapittel 5 i [Om statistikken - Arbeidssøkere - nav.no](#) for mer informasjon.